

NA ČEMU DA BUDEMO ZAHVALNI DRUGU VLADU DAPČEVIĆU?

PROLETERI SVIH ZEMALJA, UJEDINITE SE!

Živi kritički duh marksizma-lenjinizma-maoizma prisiljava komunističke militante da s vremena na vrijeme nemilosrdno kritikuju rezultate do kojih su došli njihovi učitelji. Ali da bi to uradili kako treba, od njih se zahtjeva da sadašnjim rezultatima daju samo privremeno značenje a da prvenstveno objasne razvitak koji je do te sadašnjosti doveo.

Nije teško razumjeti da se važnost tog zadatka mora posebno naglasiti u periodu kada militanti Komiteta za rekonstituciju Komunističke partije Jugoslavije moraju uporno proučavati istoriju Komunističke partije Jugoslavije i južnoslovenskog radničkog i revolucionarnog pokreta opšte – ne kako bi se odgovorilo na pitanja koja su već davno odgovorena – već kako bi se praksa, koja je uveliko tek pred našim militantima, postavila na ispravne teorijske osnove.

Pred naše militante *ibeovac* sada istupa kao posebno neocjenjiv subjekt diskusije, ali u dvostrukom protivrječnom planu, onakav kakav jeste u suštini i onakav kakav je neposredno dat. Ovo dvoje, njegova suština i pojava, čine jedinstvo suprotnosti, a zadatak koji pred nama postavlja marksistička dijalektika sastoji se upravo u tome da pojavu svedemo na suštinu i pokažemo zašto se suština ispoljavala u formama koje joj protivrječe. Izdajnik, neprijatelj broj jedan, *ibeovac* – sada se okreće naopačke – tupi se njegova revolucionarna suština te on postade heroj, duh, humanista. Oni koji su bili dužni da razotkriju Vladovu „tajnu“ i pokažu novoj generaciji militanata put i sami su živjeli u zabludi da sin rađa mater.

Stvarni izvor ovog dubokog jaza otkrivamo upravo u rovovima klasne borbe, u posljednjim bitkama Vlada Dapčevića za rekonstituciju Komunističke partije Jugoslavije. Drug Vlado Dapčević je tijekom čitave istorije južnoslovenskog radničkog i revolucionarnog pokreta vodio borbu protiv buržoaske i revizionističke ideologije, budno čuvavši i u praksi još više oštrivši snažno oružje materijalističke dijalektike. Zato je drug Vlado Dapčević za života uvijek pobjedosno odbijao napade svih otvorenih neprijatelja i lažnih prijatelja proleterske ideologije. Upravo je ta nepomirljivost Vlada Dapčevića s onim snagama koje koče društveni razvitak njemu dozvolila da prvi pokrene borbu protiv nacionalističkih elemenata u novoformiranoj KPJ, insistirajući na zaoštravanju protivrječnosti. Tako je on predvodio borbu ljevice i uspješno se ujedinio s centrom protiv desnice da bi postao predsjednik novoformirane KPJ, ne silom vlasti nego silom autoriteta, silom energije, silom veće iskusnosti i veće talentovanosti – što na kraju dovodi do zajedničke reakcionarne kampanje sabotaže i špijunaže „druge KPJ“ i stare države protiv internacionalističke KPJ koju je predvodio drug Vlado Dapčević.

Vidimo kako se ova borba za rekonstituciju Komunističke partije Jugoslavije odigravala kao borba suprotnosti. Borba suprotnosti jeste ona pokretačka snaga što uništava staro, ono što izumire, da bi stvorila mjesta za novo, za ono što se razvija i rađa. Ukipanje postojećeg jedinstva i potreba da se učvrsti novo jedinstvo steknuto kroz borbu i da se prevaziđe kontrarevolucionarna kampanja „druge KPJ“ i stare države dovela je do ponovnog osnivanja partije, s novim programom i statutom, pod novim imenom: Partija rada.

Partija rada je rođena u najnepovoljnijim subjektivnim prilikama nacionalističkog ludila i nacionalne teorijske praznine, bez autentične teorijske tradicije. Intelektualci, koji su u Kraljevini Jugoslaviji mogli da traže svoju budućnost samo pored radničke klase (poput Ognjena Price), su u Titovoj Jugoslaviji postali važan saučesnik buržoaske diktature – imali su počasne funkcije i dovoljno novca i akademske slave da ne osjete životnu potrebu da pribjegnu radničkoj klasi osim u najcrnijim krizama i izuzecima, a čak i tada nisu mogli u potpunosti raskinuti s buržoaskom ideologijom koja ih je dojila. Na taj način je radnički i revolucionarni pokret u revizionističkoj Jugoslaviji primoran ne samo da se sukobljava s „Rankovićevom sjekicom“ već i s intelektualnom sjekicom koja je pokret lišavala njegovih teoretičara.

Partija rada je mogla objasniti sopstveno teorijsko siromaštvo s istorijom svog prethodnika ali nije bila kadra da ga odmah ukloni. Drug Vlado Dapčević objašnjava ovu dvostruku prepreku (nacionalistička svijest, manjak intelektualaca) na sljedeći način:

„... sve ovo što se sada dešava u zemlji nije skorašnjeg datuma. Korijen ovoga nacionalističkog ludila je u politici buržoaskog nacionalizma koji je počeo 1948. godine. Ovo je epilog te politike. Mi znamo da u ovoj poplavi nacionalizma i kompromitacije ideje socijalizma od strane Titove klike i njegovih sljedbenika, u prvo vrijeme nećemo imati mnogo pristalica. Ali, isto tako znamo da mase uče politiku na sopstvenom iskustvu, pa vrijeme radi za nas.“¹

Drug Vlado Dapčević je bio i ostaje jedini čovjek koji se mogao latiti tog posla da ispunjava postojeće šupljine, hraneći se autentičnom tradicijom antifašističkog narodnooslobodilačkog rata i herojskim naporima za rekonstituisanje Komunističke partije Jugoslavije u periodu borbe protiv titoističkog revizionizma. Organska povezanost praktične djelatnosti Vlada Dapčevića i revolucionarne marksističke dijalektike jeste odlučujuća i bitna crta junačke istorije Partije rada u njenim prvim godinama postojanja. Njegova prividno nadljudska sposobnost da se pravilno orijentiše u dvolinijskoj borbi i u svim borbama klasa, partija i naroda i da pravilno sagleda sve zaokrete u složenom istorijskom razvitku u potpunosti je nezamisliva bez dijalektike. Otuda, s ovim velikim misliocem na čelu, Partija rada je uspješno davala odgovore na goruća pitanja radničkog i revolucionarnog pokreta.

Izjave i intervjui druga Vlada Dapčevića iz tog perioda predstavljaju bogatu riznicu marksističke dijalektike. Vlado Dapčević je uvijek majstorski polazio od konkretnih uslova stvarnosti tog vremena, upoznavajući se s činjenicama i protivrječnostima te pronalazeći tako ispravne oblike borbe za svaku datu situaciju. To se najbolje vidi kada obratimo pažnju na stavove gdje se izražava njegov duh da ide protiv struje: kada je analizirao da je za južnoslovenske narode na dnevnom redu demokratska revolucija; kada se suprostavio ljevičarstvu koje je željelo da nacionalno pitanje stavi sa strane; kada se zalagao za pravo naroda na samoopredjeljenje; kada je rekao da je u korist južnoslovenskih naroda što je NATO intervencija zarad svojih vlastitih imperijalističkih ciljeva okončala rat; kada je ocjenio rušenje Miloševića kao isključivo smjenu ličnosti... itd.

Onda nas je drug Vlado Dapčević napustio. Rak pluća mu je prvobitno otežao život, a zatim ga potpuno okončao. Ono što je uslijedilo već se odvijalo u istoriji revolucionarnog i radničkog pokreta. Engels je nakon Marksove smrti pisao Adolfu Zorgu:

„Čovječanstvo se smanjilo za jednu glavu, i to najznačajniju glavu koju je u današnje vrijeme imalo. Pokret proletarijata nastavlja svojim tokom, ali nema više centralnog

* Danas na zvaničnoj web-stranici revizionističke Partije rada u kojoj titoistički revolucionisti imaju punopravno članstvo stoji falsifikovani primjerak ovog citata koji izostavlja „od strane Titove klike i njegovih sljedbenika“.

mjesta kome su se Francuzi, Rusi, Amerikanci, Nijemci sami od sebe obraćali u najodlučnijim trenucima da bi svaki put dobili jasan, neosporan savjet, koji su mogli dati samo genije i savršeno poznavanje stvari. Mjesnim veličinama i sitnim talentima, ako ne i prevarantima, ruke su sada odriješene. Konačna pobjeda je sigurna, ali stranputice, privremena i lokalna skretanja — već ionako neizbjegna — sada će poprimiti sasvim drugu mjeru.“²

Smrt druga Vlada Dapčevića 12. jula 2001. godine u njegovoj 84. godini zatekla je buržoaziju i njene pristalice kao dar s neba. Južnoslovenski radnički i revolucionarni pokret pronašao se u nepovoljan položaj gdje su „sitnim talentima, ako ne i prevarantima, ruke sada odriješene.“ Teorijsko siromaštvo čije je šupljine Vlado Dapčević uspješno popunjavao i čiji je uticaj uspješno suzbijao, sada je postalo emancipovano, pa čak i sebi daje za pravo da određuje o bogatstvu Vladovog života. Dio kadrova napušta organizaciju, smatrajući da bez Vlada Dapčevića ne postoji nikakva perspektiva za Partiju rada. „Intelektualac“ Milenko Perović krenuo je putem svojih jugoslovenskih preteča, napustivši proletarijat i stanuvši uz kompradorsko-birokratsku državu čiji je postao vjerni sluga. Ono što je valjalo je umrlo, a ono što je bilo mlado i novo nije imalo učitelje. Borba suprotnosti ima za svoj neizbjegni rezultat prelaz starog u novo, ali ovaj se prelaz katkada ne odvija glatko, već ima oštре zavoje, mnoge mogućnosti i oblike prelaza usred kojih dijalektičar mora pronaći onaj jedini oblik koji će nove, progresivne snage, dovesti do pobjede. Najveći nedostatak onih koji su ostali vjerni zadatku rekonstitucije Komunističke partije Jugoslavije (Role i Ko) bio je taj što su, mada su mogli da daju opšta rezonovanja o borbi, bili nesposobni da konkretno analiziraju oblike pretvaranja partijskog jezgra u partiju. Njihova nemoć da to urade proizlazila je prvenstveno iz njihovog neshvatanja proleterske ideologije, danas marksizma-lenjinizma-maoizma, prvenstveno maoizma, i proleterske partije novog tipa. „Konačna pobjeda je sigurna, ali stranputice, privremena i lokalna skretanja — već ionako neizbjegna — sada će poprimiti sasvim drugu mjeru.“

Bez Vlada Dapčevića da pruži smjernice, južnoslovenski radnički i revolucionarni pokret prolazi kroz decenije sveobuhvatne konfuzije. Rezultat svega ovoga je upravo ono raspršivanje snaga kojem i danas svjedočimo. Ali kao što vidimo, za to se teško može okriviti sam Vlado.

Tijek dvolinijske borbe unutar Partije rada bio je takav da su oportunizam i marksizam-lenjinizam-maoizam postojali kao jedinstvo suprotnosti – kroz proces istorijskog razvijanja protivrječnosti i razotkrivanja protivrječnosti koji je trajao godinama nastaje razdvajanje jedinstvenoga – borba suprotnosti prvobitno je učinjela jedinstvo manje stabilnim a onda ga je na izvjesnom stepenu razvitka razbila, uništila. Borba suprotnosti nije dovela mirenju, zataškavanju, već naprotiv, pretvaranje suprotnosti koje su ranije mirno živjele kao „jedinstvo“ u svoje krajnosti. Tako je pred čitavom organizacijom postavljena „odluka“: ili zaoštravanje protivrječnosti i obračun s oportunizmom ili otupljivanje protivrječnosti zarad „mira“ i negiranje maoizma. Rukovodstvo je izabralo ovo drugo. U tim uslovima su neki kadrovi i rukovodioci shvatili da bi jedinstvo s oportunizmom bilo jednak izdaji i podvrgnuli su se procesu formiranja Komiteta za rekonstituciju Komunističke partije Jugoslavije pod maoizmom. Nakon više od pola godine istrajnog rada, na sastanku u Mojkovcu napisana je osnivačka deklaracija pod naslovom „*PODIGNITE CRVENU ZASTAVU MAOIZMA KAKO BISTE ISPUNILI ZADATAK REKONSTITUCIJE KOMUNISTIČKE PARTIJE JUGOSLAVIJE!*“ u njoj je napisano:

„Dakle, i naš je pokret stvorio grupu vođa, upravo u rogovima klasne borbe, u borbi za rekonstituciju Komunističke partije Jugoslavije. Vlado Dapčević se uzdigao kao jasna

glava pokreta – glava koja je temeljno i podrobno razvila napore rekonstitucije u novim uslovima. Iako Vlado Dapčević više nije živ da pruži smjernice, njegov doprinos ostaje vječan i sjećanje njegovano u srcima naprednih proletera i komunista u formaciji. Bez obzira na to koliko revizionističkih likvidatora tvrdi da je njihov, razumijevanje života i rada Vlade Dapčevića dovodi nas do zaključka da bi on danas bio marksista-lenjinista-maoista, prvenstveno maoista, činjenica koja je nametnuta životom i dinamikom klasne borbe.

Drug Vlado Dapčević nam je ostavio u amanet da visoko držimo i čuvamo neokaljan veliki poziv rekonstitucije Komunističke partije Jugoslavije. Da bismo istinski odali počast životu i nasljeđu Vlada Dapčevića, moramo nastaviti i razviti borbu za rekonstituciju Komunističke partije Jugoslavije kao ratne mašine klase – moramo potvrditi našu predanost maoizmu, borbi protiv revizionizma i Svjetskoj proleterskoj revoluciji.

U sintezi, ovaj zadatak revolucionari tek sada razumiju i ispravno definišu – dublje razumijevanje i posvećenost su se razvili u okviru procesa borbe između novog i starog, kroz dvolinijsku borbu i klasnu borbu; proizvod višedecenijske uporne borbe proletarijata protiv opšte ofanzive kontrarevolucije. Međunarodno, maoizam se nameće kao komanda i vodič Svjetske proleterske revolucije, to je sudska koja neće izbjegći ni jugoslovenske narode.

Stoga, Komitet za rekonstituciju Komunističke partije Jugoslavije, kao komitet komunista u formaciji, s dubokim komunističkim ubjedjenjem preuzima odgovornost za veliki i težak zadatak rekonstituisanja Komunističke partije Jugoslavije kao militarizovane ratne mašine klase koja će biti sposobna osvojiti vlast kroz narodni rat.“

Postepen razvitak je naglo prekinut skokom koji dovodi do kvalitativne promjene. Prihvatanje proleterske ideologije, marksizma-lenjinizma-maoizma, prvenstveno maoizma, igra ulogu prekretnice u stvaranju novog jedinstva. Samouzdizanje s niže na višu koncepciju partije novog tipa, gdje se shvata da je zadatak ne osnivanje nove, već rekonstituisanje Komunističke partije Jugoslavije, dopušta našim militantima da pronađu konkretne oblike prelaza koji odgovaraju svakoj istorijskoj situaciji.

Nema širokog druma koji vodi u nauku, ali neizbjježno bi revolucionarni militanti i svi napredni ljudi pronašli i prihvatali moderni materijalizam, marksizam-lenjinizam-maoizam. Ipak, trebalo bi im mnogo duže, a njihov put bi bio ispunjen s mnogo više zbrke i grešaka, da nije bilo druga Vlada Dapčevića. Njegova nas je požrtvovanost za proletariat naučila šta znači prolići krv za partiju i revoluciju; njegov nas je herojski život naučio šta znači biti revolucionar; njegov nas je genijalni um naučio kako da prevladavamo sve poteškoće koje su pred radničkim i revolucionarnim pokretom naših naroda. Za ovo i još mnogo više, moramo biti zahvalni ovom proleterskom borcu koji je posvetio čitav svoj život u službi Svjetske proleterske revolucije.

DRUŽE VLADO DAPČEVIĆU, NASTAVIT ĆEMO DA IDEMO CRVENIM PUTEM KOJI SI UREZAO! NAROD NIKADA NEĆE ZABORAVITI SVOG NAJBOLJEG SINA!

ŽIVJELO SJEĆANJE NA DRUGA VLADA DAPČEVIĆA!

ŽIVIO INTERNACIONALISTA, KOMUNISTA, IBEOVAC!

ŽIVIO MARKSIZAM-LENJINIZAM-MAOIZAM, PRVENSTVENO MAOIZAM!

ZA REKONSTITUCIJU KOMUNISTIČKE PARTIJE JUGOSLAVIJE!

- 1 „Komunistička iskra: list Komunističke partije Jugoslavije“, Centralni komitet Komunističke partije Jugoslavije, Beograd, 01. 10. 1990.
- 2 K. Marks, F. Engels, Dela. Tom 42, [Pisma: januar 1881 - mart 1883]. Beograd: Institut za međunarodni radnički pokret; Prosveta, 1979, str. 397